

ФОРМУВАННЯ НОВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ТА ПРИВАТНИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ

20
24

Збірник V Всеукраїнської
науково-практичної конференції

10 грудня 2024 р.
Хмельницький - Херсон

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету
міжнародних, економічних відносин, управління і бізнесу
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 6 від 26 грудня 2024 року)*

**Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в
Ф 79 Україні** : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (10 грудня 2024 р., м. Хмельницький – м. Херсон). –
Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 252 с.

ISBN 978-617-8187-41-5 (електронне видання)

Організаційний комітет

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ:

Ірина ГОНЧАРЕНКО – д.н. з держ. упр., професор, член-кореспондент Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету;

Павло ГРИГОРУК - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі Хмельницького національного університету;

Ірина ЛУК'ЯНЕНКО – д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Олексій МІНЦ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»;

Георгій РОГОВ – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;

Марина СЛАТВІНСЬКА – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Одеського національного економічного університету;

Галина ТКАЧУК - д.е.н., професор, завідувач кафедри цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету;

Ніла ХРУЩ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету;

Інна ШКОЛЬНИК - д.е.н., професор, перший проректор Сумського державного університету;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету;

Юрій БЕЗДІТКО - к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Надія ФЕДОРОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

Ірина ПЛЮЩИК – ст. викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

Збірник містить матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні», що відбулася 10 грудня 2024 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Видання розраховане на представників наукової спільноти, викладачів, фахівців у галузі фінансів, працівників органів державного управління, студентів закладів вищої освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори наданих матеріалів.

Висловлені у тезах доповідей думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

Лубковський С. А. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВЕРТИКАЛЬНОГО ТА ГОРИЗОНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	120
Мельник І. В., Новосьолова О. С. ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	125
Миرونчук В. М. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА: АКТУАЛІЗАЦІЯ НА ТЛІ ГЛОБАЛЬНИХ ДИСБАЛАНСІВ	128
Осадча Т. Ю., Боровік Л. В. РОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.....	131
Шаталов В. О., Волкова О. В. ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	134
Ярова Ю. М. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	137

СЕКЦІЯ 5. ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

141	
Бородіна М. В., Пінчук Т. А. ВПЛИВ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	141
Васильєва А. С., Кащена Н. Б. ВЕКТОРИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ЗМІН ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	144
Герасимчук М. С., Кащена Н. Б. АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В АУДИТІ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ.....	147
Денисенко Д. Д., Єремян О. М. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ: НАПРЯМИ ТА ПРОБЛЕМИ.....	150
Заярна К. О., Барабаш Л. В. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОДАТКУ З ПОЗИЦІЇ КЛАСИЧНОЇ ШКОЛИ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ.....	153
Компанієць І. В., Шрам Т. В. ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ QR-КОДІВ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ.....	156
Левіцька В. А., Пономарьова Н. А. КОНЦЕПЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....	159
Мичак А. І., Овод Л. В. ОБЛІК ТА УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	162
Мороз М. Д., Кужелев М. О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ.....	165
Наумова Т. А. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	168
Оловяннікова Г. О., Живець А. М. МОДЕЛЮВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	171
Опара О. С., Кащена Н. Б. АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА РОЗВИТОК.....	174

responsibility (accessed 18.11.2024).

2. Селіверстова Л. С., Лосовська Н. В. Підходи до формування організаційно-економічного механізму управління соціальною відповідальністю бізнесу. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 13-16.

3. International standard AA 1000 «AccountAbility». URL: www.iso.org/iso/catalogue (accessed 18.11.2024).

Мичак А. І., здобувач

Науковий керівник: **Овод Л. В.**,

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку,

аудиту та оподаткування,

Хмельницький національний університет

ОБЛІК ТА УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Серед основних і вирішальних засобів конкурентної боротьби виробничих підприємств як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому ринках є встановлення найпривабливішого рівня цін продукцію, роботи та послуги, ефективне функціонування збутової мережі з акцентом саме якості продуктів виробництва. Тому саме якості продукції суб'єктів господарювання потребує детального обліку, постійного внутрішнього й зовнішнього контролю, удосконалення його форм та методів.

Поява концепції сталого розвитку стала новим етапом в збільшенні відповідальності управлінців у прийнятті рішень стосовно якості продукції, використання ресурсів. Тому при виборі оптимальної альтернативи при прийнятті управлінських рішень щодо витрат на якість стає майже неможливим нехтування соціальними та екологічними наслідками їх практичної реалізації без втрати репутації, перспектив успішного функціонування суб'єкту

господарювання. Потребують подальшого розвитку методи управління витратами на базі концепції сталого розвитку підприємства [1, с. 212].

Сучасність вимагає перегляду питань щодо організації та методики обліку, контролю витрат на якість, управління ними з метою збереження біосфери, раціонального використання природних ресурсів та досягнення Цілей сталого розвитку України, окреслених на період до 2030 р. Указом Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [2] та проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1.

Досягти високої якості продукції як однієї із складових бізнес-процесів підприємства можливо лише у тому випадку, коли використовуються сучасні системи управління якістю, що інтегровані з іншими управлінськими та виробничими системами, вбудовані у загальну систему управління, відповідають вимогам міжнародних стандартів ISO 9000.

Витрати, які виникають для забезпечення якості продукції є додатковими витратами до основних виробничих витрат, що забезпечуються допоміжними службами підприємства. Їх потрібно виокремлювати в бухгалтерському обліку від інших витрат. У цьому аспекті досить важливою є їх класифікація для забезпечення оцінки якості випущеної продукції, сприяння вдосконаленню аналітичного обліку та управління витратами у цьому напрямку. Таку класифікацію витрат слід проводити з урахуванням підходів, визначених «ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів» [3]. Цей стандарт поділяє витрати на якість на три основні групи: 1) роботи для забезпечення якості продукції; 2) контроль за дотриманням показників якості продукції; 3) витрати, пов'язані із незадовільною діяльністю підприємства щодо якості продукції.

Отже, щоб досягати цілей у сфері формування якості продукції, необхідно здійснювати заходи із: планування якості; забезпечення якості; контроль якості; поліпшення якості.

Таким чином, наведений перелік витрат на якість продукції в основних

бізнес-процесах слід групувати за такими напрямками [4, с. 16]:

- витрати на якість в процесі постачання сировини та матеріалів;
- витрати на якість в процесі виробництва продукції;
- витрати на якість в процесі реалізації продукції;
- витрати на підтвердження та постійне покращення якості продукції.

Таке групування витрат на якість продукції має бути основою їх відображення в системі управлінського обліку на підприємстві та управління ними. Об'єктами обліку витрат можуть слугувати як окремі вироби підприємства, однорідні групи виробів, так і витрати на якість у складі загальновиробничих витрат як окрема стаття витрат.

Водночас, у Наказі про облікову політику підприємства до переліку статей прямих, загальновиробничих, адміністративних, витрат на збут та інших операційних витрат слід додати пункт «Витрати на забезпечення якості продукції». Для підвищення повноти, оперативності та об'єктивності інформації про витрати на якість продукції слід здійснювати облік таких витрат за центрами витрат та сферами відповідальності.

Отже, ефективна система бухгалтерського обліку витрат на забезпечення якості продукції слугує інформаційною базою створення системи управління та контролю якості продукції і забезпеченні реалізації Цілей сталого розвитку, враховуючи необхідність гармонізації економічної, соціальної і екологічної відповідальності в діяльності виробничих підприємств.

Література

1. Замула О., Замула О. Управління витратами на засадах концепції сталого розвитку. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. С. 208-215.
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення 28.11.2024).
3. ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/>

show/v0203774-15#Text (дата звернення 28.11.2024).

4. Медвідь Л. Г., Міценко Н. Г., Черкасова С. В. Класифікація витрат на якість продукції для обліку та контролю в системі у правління якістю виробничого підприємства. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2022. № 66. С. 10-21.

Мороз М. Д., аспірант

Науковий керівник: **Кужелєв М. О.,**

д.е.н., професор, професор кафедри фінансів,

Національний університет «Києво-Могилянська Академія»

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Продаж-купівля акцій публічних та приватних компаній завжди супроводжується інвестиційним аналізом. Він має на меті визначити справедливу ціну її акції та справедливу капіталізацію компанії – оцінку її вартості. Порівнюючи отриманий результат з ринковою вартістю інвестор приймає рішення про відкриття/закриття своєї позиції. Оскільки не існує єдиного методу оцінки вартості компаній, є потреба дослідити найуживаніші українські та західні практики.

У класичній західній практиці оцінка вартості компанії здебільшого застосовується для торгів акціями публічних компаній на фондових біржах (NYSE, NASDAQ, FTSE і т. д.). В українських (по)воєнних реаліях більш імовірним випадком оцінки вартості компанії залишається продаж державних підприємств шляхом аукціону – приватизації пакетів акцій акціонерних товариств, що є врегульованою процедурою. Наказ № 1456 Фонду державного майна України від 23.12.2019 «Про затвердження Порядку визначення оціночної вартості пакетів акцій акціонерних товариств, що пропонуються для